

Stortingets utredningsseksjon

Til: (...)

Dato: 05.07.2021

Utredet: (...)

Oppdragsnr: 2021163

Andre lands tiltak for å redusere oljeproduksjonen

OPPDRAG

Hei,

Vil gjerne ha en liste over hvilke land i verden som har tatt initiativ til å redusere sin oljeproduksjon og hvilke tiltak/virkemidler de har brukt for å få til det, enten gjennom skattesystemet, å begrense nye lisenser, osv.

Dersom det er mulig hadde det også vært veldig nyttig å få opplyst hvilke partier i disse landene som har støttet/vært imot denne politikken i de landene der norske partier har søsterpartier. I så fall hadde det også vært bra med en oversikt over hvilke eventuelle søsterpartier disse partiene har i Norge.

SAMMENDRAG

Flere land har vedtatt stans i leteboring og utvinning av olje og gass i EU og OECD. Danmark har vedtatt å ikke tildele nye konsesjoner til leting og utvinning av olje og gass og stans i all produksjon av olje og gass innen 2050. Frankrike og Spania har vedtatt stans i videre leting etter olje og gass og at olje- og gassutvinningen skal avsluttes innen henholdsvis 2040 og 2042. Regjeringen i Irland har foreslått å forby all leteboring etter olje og gass. Den britiske regjeringen har bestemt at nye olje- og gasskonsesjoner kun skal gis dersom prosjektene kan gjennomføres i tråd med klimamålene. Nederland fattet vedtak om å stanse utvinningen av gass fra deres største gassfelt på grunn av faren for jordskjelv. Italia har fattet vedtak om en midlertidig stans i leteboring. New Zealand har også vedtatt å stoppe videre leteboring etter olje og gass.

For flere av landene synes vedtakene først og fremst å ha en symbolsk betydning. Olje- og gassindustrien er begrenset i størrelse sammenlignet med Norge og produksjonen er fallende.

Regjeringene i USA og Canada har forbudt leteboring i sårbare områder i Arktis. President Biden har vedtatt et midlertidig forbud mot nye konsesjoner på føderalt eide arealer ut fra klimahensyn.

Vi har ikke funnet eksempler på at landene har vedtatt nye skatteregler for å redusere produksjonen av olje og gass. Reguleringer ved ikke å tildele nye konsesjoner synes å være mest brukt. Det er også eksempler på at utfasing av olje og gassproduksjonen skjer gjennom å avlyse eller reforhandle gitte konsesjoner.

INNHOLD

Innhold

Andre lands tiltak for å redusere oljeproduksjonen	1
1 Innledning.....	2
2 Oljeproduserende land i EU og OECD som har vedtatt tiltak for å redusere utvinningen av olje og gass	3
3 Danmark.....	3
3.1 Avtalepartiene og deres norske søsterpartier.....	7
4 Nederland	7
5 Italia.....	8
6 Frankrike.....	8
7 Spania	8
8 Portugal	9
9 Irland	9
10 UK – Storbritannia.....	10
11 USA	11
12 Canada.....	12
13 New Zealand	13

1 Innledning

Utredningsseksjonen gir i dette notatet en kortfattet oversikt over hvilke land i EU og OECD som har innført tiltak for å redusere utvinningen av olje og gass, og hvilke tiltak som er innført. Vi har tatt utgangspunkt i informasjon fra internasjonale og nasjonale organer og anerkjente mediehus. Der vi har valgt å referere til medieomtale har vi også funnet tiltakene bekreftet i andre autoritative kilder. Som det fremgår har vi valgt å omtale vedtak og tiltak knyttet til produksjonen av naturgass i notatet.

Vi har valgt å beskrive vedtak og tiltak mer grundig for Danmark. Her har vi også beskrevet hvilke partier som står bak vedtakene og hvilke søsterpartier de har i Norge.

2 Oljeproduiserende land i EU og OECD som har vedtatt tiltak for å redusere utvinningen av olje og gass

I EU har myndighetene i Danmark, Nederland, Italia, Frankrike, Spania, Portugal, Irland og Storbritannia fattet vedtak som kan bidra til å redusere produksjonen av olje og gass.

Danmark er EUs største produsent av olje. Fra toppen på 19,8 millioner tonn oljeekvivalenter (toe) i 2004, produserte Danmark i underkant av 5,8 millioner toe i 2018. Italia er den nest største produsenten av olje i EU med 4,7 millioner toe i 2018. Til sammenligning produserte Norge 74,5 millioner toe og Storbritannia 49,3 millioner toe i 2018, ifølge Eurostat.¹

Nederland er EUs største produsent av naturgass. I 2010 produserte Nederland 64,7 millioner tonn oljeekvivalenter (mtoe). I 2018 var produksjonen falt til 27,8 mtoe.²

Frankrike, Spania, Portugal og Irland har en svært begrenset produksjon av olje og gass.

USA, Canada og New Zealand har også fattet vedtak som kan begrense produksjonen av olje og gass. USA er verdens største produsent av olje og gass, ifølge statistikken til Det internasjonale energibyrået (IEA). Canada er verdens fjerde største produsent av råolje, og verdens femte største produsent av naturgass, ifølge IEA.³

New Zealand har begrenset olje- og gassproduksjon.

I tillegg til disse landene har Costa Rica og Belize vedtatt forbud mot leteboring etter olje og gass, først og fremst utfra hensyn til natur- og miljøvern. Vi går ikke nærmere inn på disse landene her.

3 Danmark

Et bredt flertall i Folketinget, bestående av *Socialdemokratiet* (regjeringen), *Venstre*, *Radikale Venstre*, *Dansk Folkeparti*, *Socialistisk Folkeparti* og *Det Konservative Folkeparti* inngikk 3. desember 2020 en avtale om fremtiden for dansk olje- og gassutvinning i Nordsjøen.⁴

Partiene vedtok at:

- ♦ all olje- og gassutvinning i Nordsjøen skal opphøre i 2050
- ♦ den 8. konsesjonsrunden avlyses og det ikke skal lyses ut flere konsesjonsrunder

Det betyr at staten ikke skal gi nye tillatelser til leteboring og utvinning av nye funn. Oljeselskapene kan på eget initiativ utføre leteboring innenfor allerede gitte konsesjoner.

Per desember 2020 var det kun en utvinningstillatelse gitt i 7. konsesjonsrunde som kunne ha en berettiget forventning om forlengelse etter 2050, ifølge avtaleteksten. Det skal inngås frivillig

¹ Eurostat (2020) [Oil and petroleum products – a statistical overview](#)

² IEA (2020) [The Netherlands 2020: Energy Policy Review](#)

³ IEA (2020) [Key World Statistics 2020](#)

⁴ Regjeringen m.fl. (2020) [Aftale mellem regeringen \(Socialdemokratiet\), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om fremtiden for olie- og gasindvinding i Nordsøen af 3. december 2020](#)

avtale med de berørte selskapene om endringer av utvinningstillatelsens varighet. Det forutsetter en endring i den danske mineralloven/«*undergrundsloven*».

Avtalen om olje- og gassvirksomheten i Nordsjøen ble inngått etter at Folketinget vedtok en forpliktende klimalov om et klimanøytralt samfunn innen 2050. Gjennom avtalen ønsker flertallet i Folketinget at Danmark skal ta et globalt lederskap for den grønne omstillingen og inspirere andre land til klimahandling.

Danmarks olie- og gasproduktion er, ligesom vores direkte drivhusgasudledninger, særdeles begrænsede i et globalt perspektiv. Vores evne til at gøre en reel forskel for klimaet er derfor afhængig af vores evne til at inspirere og vise vejen til resten af verden. Med denne aftale bliver Danmark den hidtil største producent af olie, der sætter en decideret slutdato for produktionen, og samtidig aflyser alle fremtidige udbudsrunder. Parterne er enige om, at aftalen udgør en oplagt mulighed for at lægge pres på og gå i dialog med andre lande for at udarbejde planer for udfasningen af fossil produktion, og at Danmark således bør tage globalt lederskab i udarbejdelsen af et initiativ, hvor et sådant arbejde kan formaliseres, og den størst mulige klimaffekt dermed opnås.⁵

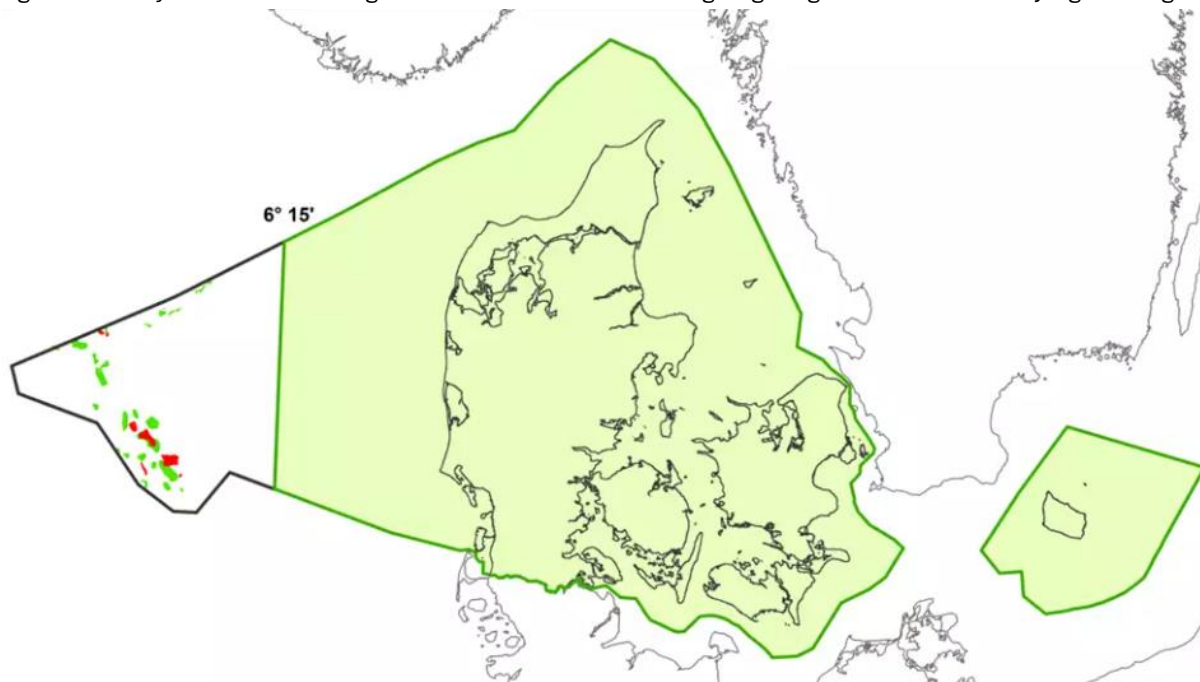
Den danske stat har gitt utvinningskonsesjoner etter to prosedyrer avhengig av hvor i Danmark området er plassert.

- ♦ Utlysning av jevnlig konsesjonsrunder i ledige arealer innenfor konsesjonsområdet vest for 6°15' østlig lengdegrad på dansk sokkel utenfor Jylland - *Centralgravsområdet*
- ♦ *Åben dør* prosedyre i alle andre områder på dansk sokkel og på land hvor olje og gasselskapene kan søke om utvinningstillatelse på eget initiativ

Den danske regjeringen la ned forbud mot all leting etter olje, gass og skifergass på land og i indre danske farvann i februar 2018. I 2012 innførte regjeringen et midlertidig forbud mot leting etter skifergass, for å undersøke mulighetene for en miljø- og sikkerhetsmessig forsvarlig utvinning.

⁵ Regeringen m.fl. (2020) [Aftale om fremtiden for olie- og gasindvinding i Nordsøen af 3. december 2020](#)

Figur 1: Konesjonsområdet Centralgravsområdet vest for 6° 15' østlig lengde og Åben Dør-området i lysegrønn farge

Kilde: [Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet](#)

De lysegrønne markeringen viser de områder hvor det etter 2018 ikke er lov å bore etter olje, gass og skifergass. Ifølge regjeringen har det vært drevet leteboring etter olje og gass på land og i indre farvann i Danmark i over 80 år, uten at det har vært gjort kommersielt drivverdige funn. Beslutningen betydde at all videre leteboring og utvinning av olje og gas i fremtiden skulle begrenses til dansk sokkel i Nordsjøen, hvor det ifølge regjeringen fortsatt er et «markant potensiale».⁶

Centralgravsområdet er det mest attraktive området for olje- og gassutvinning i Danmark.

Etter at flertallet i Folketinget inngikk den nye avtalen og 8. konsesjonsrunde ble avlyst, vil ikke regjeringen lyse ut ny leteboring i noen områder på dansk sokkel. Ny leteboring vil fremover kun skje på selskapenes initiativ innenfor allerede gitte konsesjoner.

Partiene ble enige om å beholde de gjeldende vilkår for den eksisterende olje- og gassvirksomheten på dansk sokkel.

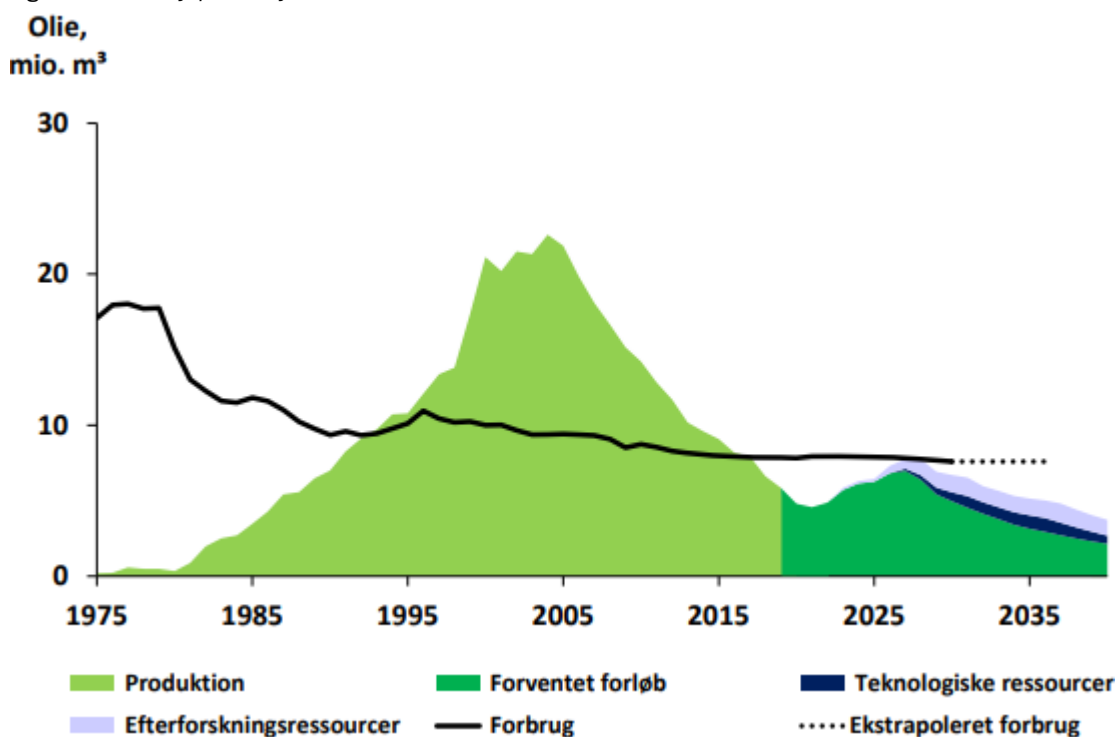
Aftaleparterne er enige om, at stabilitet og forutsigelighet i muligheter og vilkår i Nordsøen er en nødvendig forudsætning for at opretholde branchens aktiviteter og investeringer. Olje- og gasaktiviteter er betinget af lange investeringshorisonter og en lang afkastprofil. Aktiviteterne frem mod 2050 fremmes af og forudsætter stabile, pålidelige og forutsigelige muligheder og vilkår, som dermed bidrager til samfundsøkonomien, indtægter, arbejdspladser og forsyningssikkerheden. Derfor er aftaleparterne enige om, at det er vigtigt at have stabile, pålidelige og forutsigelige muligheder og vilkår for de

⁶ Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (2018) [Regjeringen lukker for efterforskning og boring efter olie og gas på land i Danmark](#)

eksisterende tilladelser og resterende aktiviteter frem til 2050-slutdatoen. Aftalepartierne er desuden enige om, at det frem mod 2050-slutdatoen forsat skal være muligt at ansøge om nye efterforsknings- og produktionstilladelser efter hhv. minirunde og naboblokprocedurerne på samme måde som på nuværende tidspunkt.⁷

Energistyrelsen utga sin foreløpig siste prognoser for olje- og gassproduksjonen på dansk sokkel i september 2020. Det var før flertallet i Folketinget inngikk sin avtale om stans i olje- og gassutvinningen. Ifølge Energistyrelsen kunne Danmark igjen bli en nettoeksportør av olje i ett enkelt år (2028), men at landet fremover ellers vil være nettoimportør av olje. På grunn av gjenoppbygging av et av oljefeltene (*Tyra feltet*) vil produksjonen falle i 2020 og 2021. Produksjonen øker i 2022 etter at aktiviteten på Tyra- feltet gjenopptas. Energistyrelsen forventet at Danmarks totale oljeproduksjon vil falle fra og med 2026.⁸

Figur 2: Dansk oljeproduksjon fra 1975 til 2040

Kilde: Energistyrelsen

Energistyrelsen forventer at produksjonen av naturgass også vil falle fra 2026. Danmark vil være nettoeksportør av gass i hele perioden, bortsett fra i 2020 og 2021 under gjenoppbyggingen av anleggene på Tyra feltet.

Avtalen om å ikke gi flere utvinningstillatelser og stoppe all olje- og gassutvinning innen 2050 er anslått å gi et varig provenyrtap tilsvarende om lag DKK 13 milliarder. Det tilsvarer et varig statlig

⁷ Regeringen m.fl. (2020) [Aftale om fremtiden for olie- og gasindvinding i Nordsøen af 3. december 2020](#)

⁸ Energistyrelsen (2020) [Resourceopgørelse og prognose](#)

tilskudd på DKK 90 millioner per år for å sikre uendret finanspolitisk bærekraftighet, ifølge avtalen.⁹

Ifølge klima-, energi- og forsyningsminister Dan Jørgensen vil den totale produksjonen av olje- og gass fra dansk sokkel bli redusert med anslagsvis 151 mtoe eller 9-15 prosent.¹⁰

Ifølge regjeringen vil ikke at avtalen påvirke forsyningssikkerheten for olje og gass i vesentlig grad.

3.1 Avtalepartiene og deres norske søsterpartier

Socialdemokratiet er søsterparti med Arbeiderpartiet, *Socialistisk Folkeparti* er søsterparti med SV, *Radikale Venstre* er søsterparti med Venstre, men tilhører rød blokk i Danmark ifølge [Aftenposten](#), *Venstre* er søsterparti med Senterpartiet ifølge [Store Norske Leksikon](#) (snl.no), [Det Konservative Folkeparti](#) er søsterparti med Høyre, *Dansk Folkeparti* er et høyrenasjonalistisk parti ifølge [Store Norske Leksikon](#) og har ikke et formelt søsterparti i Norge.

4 Nederland

Nederland er EUs største produsent av naturgass. *Groningen-feltet* var verdens største gassfelt når det ble oppdaget i 1959, og var fortsatt blant de 10 største gassfeltene i verden i 2016. Nederland har begrensede oljeressurser.¹¹

Produksjonen av naturgass falt med 55 prosent fra 2013 til 2018. Det skyldes først og fremst redusert produksjon fra Groningen-feltet på land i Groningen-provinsen. Utvinningen av gass i Groningen-feltet førte til to jordskjelv i 2018 og 2019. Flere enn 10 000 bygninger ble skadet av skjelvene. Det førte til massiv motstand til videre gassvirksomhet i feltet. Regjeringen i Nederland vedtok i 2018 at utvinningen av gass fra Groningen-feltet skulle avsluttes så raskt som mulig og senest innen 2030 på grunn av faren for jordskjelv. Allerede i 2022 skal produksjonen være vesentlig redusert.¹²

Siden 2018 har Nederland blitt nettoimportør av gass og nasjonal produksjonen vil bare dekke om lag 25 prosent av behovet i 2025.¹³ Produksjonen av gass på nederlandsk sokkel er forventet å falle raskt mellom 2030 til 2050. Dette avhenger bl.a. av prisutviklingen på gass, som i liten grad er styrt av Nederland. Det er den store gassproduksjonen i Russland og Norge som er prisbestemmende, ifølge DNV GL.¹⁴

⁹ Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (2020a) [Bred Aftale om Nordsøens fremtid](#)

¹⁰ Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (2020b) [Spørsmål 89 fra Klima- Energi- og Forsyningsudvalget](#)

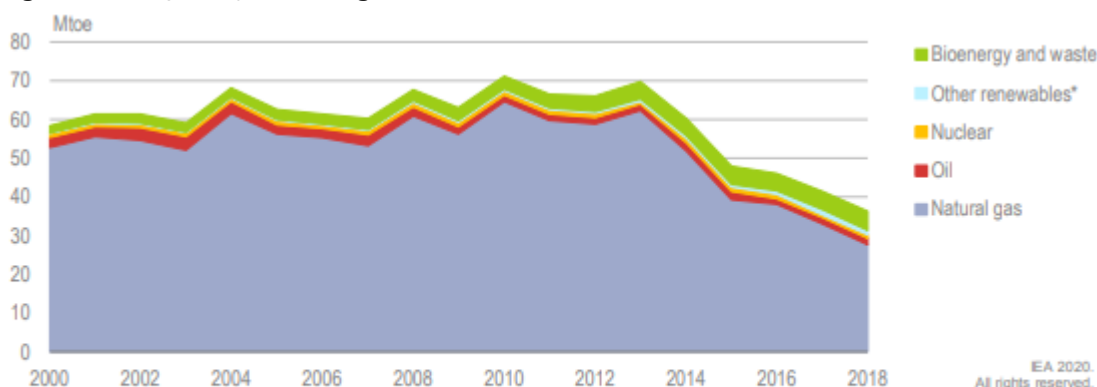
¹¹ Dutch oil and gas portal (2016) [Oil and gas field overview](#), se også [Groningen gasfield](#)

¹² Government of Netherlands (2018) [Dutch cabinet: The termination of natural gas extraction in Groningen](#)

¹³ Netherlands Built Environmental Assessment Agency (2020) [Netherlands Climate and Energy Outlook 2020](#)

¹⁴ DNV GL (2020) [North Sea Energy Outlook](#)

Figur 3: Produksjon av primærenergi i Nederland 2000-2018

Natural gas covered 76% of total domestic energy production in 2018, but gas production is falling rapidly as production from Groningen is phased out due to the risk of earthquakes.

Kilde: IEA 2020

5 Italia

Et flertall i det italienske parlamentet vedtok et midlertidig forbud (moratorium) med opptil 24 måneder mot videre offshore leteboring etter olje og gass i februar 2019. Regjeringen skulle bruke denne perioden til å utrede hvilke områder som egner seg for olje- og gassutvinning. Partiet 5Stjerner sto bak initiativet om å forby olje- og gassutvinning innenfor 12 mil fra kysten.¹⁵

6 Frankrike

Etter forslag fra president Emmanuel Macron, vedtok det franske parlamentet i desember 2017 en lov for å forby leting etter olje- og gassressurser og stoppe all produksjon av olje og gass innen 2040. Forbudet gjelder alle franske oversjøiske territorier. Forbud gjelder også utvinning av skifer-gass (*fracking*).¹⁶

Frankrike produserer om lag 815 000 tonn olje per år, og er avhengig av å importere 99 prosent av eget olje- og gassforbruk, ifølge *The Guardian*. Det var bare høyrepartiet *Republikanerne* som stemte imot, mens representanter for partier på venstresiden avholdt seg fra å stemme.

Før loven ble vedtatt har det heller ikke blitt tildelt konsesjon for utvinning av skifer-gass i Frankrike, ifølge Reuters.¹⁷

7 Spania

Det spanske parlamentet vedtok 13. mai 2021 en ny lov om klimaendringer og energiomlegging. Parlamentet vedtok klima- og energimål for 2030 og 2050. For å bidra til å nå målene vedtok

¹⁵ Politico (2019) [Italian clampdown on oil and gas exploration is a 5Star win](#)

¹⁶ The Guardian (2017) [France bans fracking and oil extraction in all of its territories](#)

¹⁷ Reuters (2017) [France plans to end oil and gas production by 2040](#)

flertallet i parlamentet at Spania ikke skulle gi nye tillatelser til leting etter og utvinning av olje, gass og kull. Flertallet vedtok at all produksjon av olje, gass og kull skal stanses innen 2042.¹⁸

Salget av forbrenningsbiler for fossil energi skal forbys innen 2040. Avgiftsfordeler for fossil energi skal fjernes, dersom det ikke finnes vesentlige sosiale og økonomiske grunner til å beholde dem.

Flertallet besto av sosialistpartiet *Partido Socialista Obrero Espanol* (regjeringspartiet som også er det største partiet i parlamentet), venstrepartiet *Unidas Podemos* (Forent Vi kan), og en rekke mindre og regionale partier. Det største opposisjonspartiet, det konservative *Partido Popular* (Folkets Parti), avholdt seg fra å stemme. Det nystartede venstrepartiet *Más País Equo* (Mer Land) avsto også fra å stemme. Det ytterliggående høyrepartiet *Vox* stemte imot.¹⁹

Spania har en nettoproduksjon på om lag 1 300 fat oljeekvivalenter per dag utenfor kysten av Tarragona. Produksjonen nådde toppunkt midt på 1980-tallet.

8 Portugal

Den portugisiske regjeringen kansellerte flere konsesjoner for leting og utvinning av olje og gass utenfor kysten av Algarve og Peniche i 2017.²⁰ Ifølge medieoppslag ble de to siste konsesjonene for utvinning av olje og gass i Portugal kansellert i 2020.²¹

9 Irland

Den irske regjeringen la 2. februar 2021 fram forslag om ny klimalov som bl.a. vil forby leteboring etter olje og gass. Lovforslaget er til behandling i det irske parlamentet.²²

Regjeringen som har foreslått loven består av de tre partiene *Fianna Fail* (Det republikanske partiet, konservativt kristendemokratisk), *Fine Gael* (Forent Irland, liberalkonservativt kristendemokratisk) og *Green Party* (De grønne) som utgjør regjeringen.

Den foreslåtte klimaloven setter som mål at Irland skal ha netto-null utslipp av klimagasser i 2050. Det skal oppnås med utslippsmål for sektorer, årlige klimatiltaksplaner og femårige karbonbudsjett.

Forbudet mot leteboring har liten praktisk konsekvens, ettersom Irland ikke har nye, kjente, gjenværende drivverdige oljeressurser og fallende gassressurser, ifølge analyseselskapet IHS Markit.²³

¹⁸ Euractiv (2021) [Spain to end fossil fuel production by 2042 under new climate law](#)

¹⁹ RTVE (2021) [El Congreso aprueba de forma definitiva la primera Ley de Cambio Climático sin el apoyo de PP, Vox y Más País](#)

²⁰ Thomson Reuters Practical Law (2021) [Oil and gas regulation in Portugal](#)

²¹ IEEFA (2020) [Portugal no longer drilling for oil and gas but still importing fuels](#)

²² Oireachtas (2021) [Climate Action and Low Carbon Development \(Amendment\) Bill 2021](#)

²³ IHS Markit (2021) [Ireland lays down «symbolic» new oil, gas extraction ban](#)

Forbudet har først og fremst en symbolsk betydning og blir sett som en oppfølging av Danmarks vedtak om letestopp, ifølge aktører i oljebransjen.

10 UK – Storbritannia

Den britiske regjeringen inngikk i mars 2021 avtalen *North Sea Transition Deal* med olje- og gassindustrien om en omlegging til ren, grønn energi.²⁴ Hovedgrepene i avtalen er bl.a:

- *the sector setting early targets to reduce emissions by 10% by 2025 and 25% by 2027 and has committed to cut emissions by 50% by 2030*
- *joint government and oil and gas sector investment of up to £16 billion by 2030 to reduce carbon emissions. This includes up to £3 billion to replace fossil fuel-based power supplies on oil and gas platforms with renewable energy, up to £3 billion on Carbon Capture Usage and Storage, and up to £10 billion for hydrogen production*
- *by 2030, the sector will voluntarily commit to ensuring that 50% of its offshore decommissioning and new energy technology projects will be provided by local businesses, helping to anchor jobs to the UK*
- *the appointment of an Industry Supply Chain Champion who will support the coordination of local growth and job opportunities with other sectors, such as Carbon Capture Usage and Storage and offshore wind*

Som en del av avtalen skal regjeringen etablere et nytt *Climate Compatibility Checkpoint* før det gis nye olje- og gasskonsesjoner. Formålet er å sikre at alle nye konsesjoner er i overensstemmelse med UKs klimamål.

Olje- og gassnæringen hevder avtalen sikrer optimal utnyttelse av nasjonale olje- og gassressurser fremfor økt import og bidra til at industrien kan utvikle nye grønne næringer som karbonfangst og -lagring (CCS) og produksjon av hydrogen som ny energibærer. Miljøorganisasjonene hevder at avtalen ikke på langt nær er i tråd med UKs klimamål og UKs rolle som global klimaleder foran FNs klimatoppmøte, COP26, i Glasgow 2021.²⁵

Klimakompatibilitets sjekken til regjeringen har fått kritikk av lederen av UKs [Climate Change Committee \(CCC\)](#). I et skriftlig råd til den britiske regjeringen, peker klimakomiteens leder Lord Deben, på at målet om 50 prosent utslippskutt fra olje- og gassnæringen innen 2030 ikke er tilstrekkelig ambisiøst. Komiteen er positive til klimakompatibilitets-sjekkpunktene, men påpeker at krav og vurderinger må være transparente og i tråd med UKs klimamål. Komiteen vil gjerne bidra i regjeringens vurderinger av nye konsesjoner.²⁶

²⁴ Gov.UK (2021) [Press release: North Sea deal to protect jobs in green energy transition](#)

²⁵ Sky News (2021) [«A colossal failure»: Green groups criticize failure to halt North Sea oil exploration](#)

²⁶ The Climate Change Committee (2021) [Letter Advice to the UK Government on compatibility of onshore petroleum with UK carbon budgets](#)

11 USA

I mars 2016 inngikk USA og Canada en felles forpliktelse om å regulere olje- og gassvirksomheten i Arktis i tråd med de høyeste sikkerhets- og miljøkrav og nasjonale og globale klima- og miljømål. I desember 2016 vedtok USAs president Barack Obama og Canadas statsminister Justin Trudeau en felles uttalelse om et bære- og livskraftig Arktis. I USA ble mesteparten av *Chukchihavet* og *Beauforthavet* stengt for olje- og gasskonsesjoner i all fremtid. Statsminister Trudeau lanserte et lignende forbud i Canada (se nedenfor).²⁷

President John Biden har satt som mål at USA skal redusere utslippet av drivhusgasser med 50-55 prosent innen 2030 fra nivået i 2005 og at USA skal være klimanøytralt innen 2050.²⁸

I januar 2021 besluttet president Biden å reversere president Donald Trumps oppheving av president Obamas forbud mot olje- og gassvirksomhet i Arktis og trekke tilbake president Trumps godkjenning av å bygge oljerørledningen *Keystone XL* fra oljesand-anleggene i Alberta i Canada til USA. President Biden begrunnet dette bl.a. med behovet for å redusere forbruket av fossile brensel.²⁹

President Biden har også vedtatt en pause i tildeling av nye konsesjoner og olje- og gassutvinning på føderale arealer til lands og til havs og gjennomføre en grundig revurdering av tidligere praksis og inngåtte konsesjoner. Føderale myndigheter skal også kartlegge og fjerne subsidiering av fossilt brensel.³⁰

Den amerikanske kongressen behandler nå et lovforslag om å forby all utvinning av skiferolje og -gass (fracking) i USA på land og til havs innen 2025.³¹

President Donald Trump vedtok et midlertidig forbud til 2032 mot offshore oljeboring øst i Mexicogolfen utenfor Florida, Georgia og Sør-Carolina i 2020. Et tidligere vedtatt forbud gjaldt ut 2022.³²

Guvernør Andrew Cuomo la ned forbud mot utvinning av skiferolje og -gass i delstaten New York i 2016. I 2021 vedtok delstaten et permanent forbud mot fracking.³³

Guvernør Gavin Newsom i California vedtok i april 2021 å be energi- og miljømyndighetene i delstaten å starte et arbeid for å innføre et forbud mot nye lisenser for fracking innen januar 2024 og utfasing av all oljeutvinning i delstaten innen 2045.³⁴

²⁷ The White House (2016) [United States-Canada Joint Arctic Leaders' Statement](#)

²⁸ The White House (2021a) [Fact Sheet: President Biden Sets 2030 Greenhouse Gas Pollution Reduction Target Aimed at Creating Good-Paying Union Jobs and Securing U.S. Leadership on Clean Energy Technologies](#)

²⁹ The White House (2021b) [Executive Order on Protecting Public Health and the Environment and Restoring Science to Tackle the Climate Crisis](#)

³⁰ The White House (2021c) [Executive Order on Tackling Climate Crisis at Home and Abroad](#)

³¹ US Congress (2021) [H.R.5857 – Fracking Ban Act](#), foreslått av kongressmedlem Alexandria Ocasio-Cortez (Dem)

³² Offshore Energy (2020) [Trump bans oil drilling off Florida, Georgia and South Carolina](#)

³³ The Natural Defense Council (2021) [New York State Codifies Fracking Ban in Budget](#)

³⁴ California Government (2021) [Governor Newsom Takes Action to Phase Out Oil Extraction in California](#)

Delstatene Vermont, Maryland, Oregon og Washington har også fattet vedtak om å forby fracking. Florida har fattet vedtak om å innføre nødvendige tiltak for å unngå fracking.³⁵

Delstatskongressen i Oregon vedtok et permanent forbud mot offshore oljeboring i 2019. Vedtaket erstatter et midlertidig forbud på 10 år fra 2010.³⁶

12 Canada

Statsminister Justin Trudeau har satt som mål å redusere Canadas utslipp av drivhusgasser med 40-45 prosent innen 2030 fra nivået i 2005 og at landet er klimanøytralt i 2050.

De kanadiske energimyndighetene forventet i 2020 at utvinningen av olje og gass i Canada vil fortsette å øke frem til et toppunkt i 2039-2040, selv når de la til grunn økt innsats for å redusere klimaendringene.³⁷

Provinsen Alberta er den klart største produsenten av olje og gass i Canada, og har alene de tredje største kjente oljeressursene i verden (10 prosent av de globale oljereservene). Nesten 100 prosent av oljeressursene i provinsen ligger i olje-sand.³⁸

Utvinningen av denne ressursen er omstridt pga. miljøkonsekvensene, men også fordi utslippet av drivhusgasser fra utvinningen er blant verdens høyeste per fat olje.³⁹

Provinsmyndighetene i Alberta eier 81 prosent av mineralressursene i provinsen, og har ingen tydelige ambisjoner om å redusere produksjonen av olje og gass.⁴⁰ I provinsregjeringens plan for gjenoppbygging etter covid19-pandemien, er fortsatt satsing på olje- og gassindustrien sentral. Planen fra sommeren 2020 fastslår at olje og gass fortsatt vil dominere energimiksen i verden de kommende tiårene, og at Albertas olje- og gassindustri fortsatt skal kunne blomstre, forutsatt at det legges til rette for storstilt eksport først og fremst til USA. For å bidra til det, vedtok provinsmyndighetene å investere i oljerørledningen Keystone XL.⁴¹

Det er åpenbart utfordringen mellom de nasjonale myndighetenes klimamål og provinsmyndighetene i Albertas mål om fortsatt satsing på olje og gass. Mange oljeselskap, banker og finansinstitusjoner har trukket seg ut av oljesand-prosjektene i Alberta – deriblant oljeselskapene Shell, Total, ConocoPhillips og Equinor, samt bankene UBS, Deutsche Bank og HSBC. President Bidens vedtak om stoppe utbyggingen av Keystone XL er et stort tap for provinsmyndighetene. Foreløpig anser myndighetene i Alberta likevel at nye rørledninger og bruk av tog skal sikre videre forsyninger til markedet i USA.⁴²

³⁵ The Global Network for Human Rights and the Environment (2020) [The legal status of fracking worldwide: An environmental law and human rights perspective](#)

³⁶ S&P Global (2019) [Oregon Legislature approves ban on permanent offshore drilling](#)

³⁷ Canada Energy Regulator (2020) [Canada's Energy Future 2020](#)

³⁸ Alberta (2021) [Energy: Key information](#), CAPP (2020) [Industry Across Canada](#)

³⁹ Reuters (2021) [Canada's climate plan charts hard road ahead for high-polluting oil sands](#)

⁴⁰ Alberta (2021) [Mineral Ownership](#)

⁴¹ Alberta (2020) [Alberta's recovery plan](#)

⁴² Financial Times (2021) [Canada's oil dependence tests Trudeau's green ambitions](#), Canadian Broadcasting Corporation (2021) [Alberta premier calls Biden's XL cancellation a 'gut punch' for U.S.-Canada trade relationship](#)

Statsminister Trudeau vedtok i 2016 et moratorium på nye olje- og gasskonsesjoner i alle arktiske havområder i Canada i utgangspunktet for all fremtid, men med forbehold om revurderinger hvert femte år. Regjeringen vedtok i 2019 at forbudet skal gjelde ut 2021.⁴³

Det canadiske parlamentet vedtok et forbud mot oljetankere med petroleumslast på over 12 500 tonn i havområdet mellom Vancouver Island og grensen til Alaska i juni 2019.⁴⁴

Provinsen Nova Scotia vedtok et forbud mot fracking i 2014.

Provinsmyndighetene i Quebec vedtok et forbud mot utvinning av skifergass i 2018. Vedtaket omfattet også et forbud mot boring etter olje og gass langs 13 vassdrag i provinsen og innføring av beskyttelsessoner med boreforbud rundt byer og tettsteder (1 km), offentlige institusjoner (550 m), boliger (300 m) og naturattraksjoner (200 m).⁴⁵

13 New Zealand

Et flertall i parlamentet i New Zealand vedtok å forby leting etter olje og gass offshore i november 2018.

New Zealand *Labour Party* (Arbeiderpartiet) har 65 seter i parlamentet, *The Green Party of Aotearoa/New Zealand* (De Grønne) har 10 seter i parlamentet, *National Party* (Nasjonalpartiet) har 33 seter, *ACT Party* har 10 seter og *Te Paati Māori* har to seter i parlamentet. Labour Party og The Green Party utgjør regjeringen og har flertall i parlamentet. Både National Party og ACT Party stemte mot lovforslaget. National Party vil avvikle forbudet om de kommer i regjering.

Parlamentet i New Zealand opprettet i 1987 et eget kontrollorgan for miljø: [Parliamentary Commissioner for the Environment](#), etter anbefaling fra OECD. Miljøkommisærens formål er å utarbeide uavhengige rapporter og råd om miljørelaterte tema til parlamentet og bidra til å bevare og forbedre miljøkvalitetene i New Zealand.

Kommisæren har utarbeidet et notat om miljøeffektene og de økonomiske kostnadene ved å forby leting etter olje og gass. I notatet peker Kommisæren på hovedargumentene for og mot forbudet:⁴⁶

Those who support the ban can claim that:

- *It reduces the risk of New Zealand appearing hypocritical by calling for ambitious action to reduce domestic emissions while seeking to profit for as long as possible from exporting fossil fuels overseas.*

⁴³ iPolitics (2019) [The Drilldown: Expanded Arctic oil and gas moratorium to remain in place until end of 2021](#)

⁴⁴ Thomson Reuters Practical Law (2021) [Oil and gas regulation in Canada: overview](#)

⁴⁵ Canadian Broadcasting Corporation (2018) [Quebec to ban shale gas fracking, tighten rules for oil and gas drilling](#)

⁴⁶ Parliamentary Commissioner for the Environment (2018) [A note on the ban on new petroleum permits outside onshore Taranaki](#)

- *It strengthens the credibility of New Zealand's negotiating position in international climate change negotiations. If other countries do likewise it will put pressure on large fossil fuel producing countries to follow suit.*
- *It can help New Zealand to break its dependency on fossil fuels and reduce the risk of the transition to a low-emissions economy being further delayed.*

Those who support the ban must however acknowledge that:

- *The ban will have a tiny impact on global emissions and could even slightly increase them if production of oil and methanol in New Zealand is replaced by more emissions-intensive production overseas.*

Those who oppose the ban can claim that:

- *It will impose costs on the New Zealand economy in the billions of dollars, mostly in the Taranaki region.*
- *It will probably only slightly reduce New Zealand's domestic emissions.*
- *The New Zealand Emissions Trading Scheme (NZ ETS), if made more effective, has the potential to achieve greater domestic emissions reductions at lower cost than the ban.*

Those who oppose the ban must however acknowledge that:

- *The NZ ETS does not account for emissions overseas as a result of New Zealand's fossil fuel exports and as such, the ban addresses sources of emissions that the NZ ETS cannot.*

Vedtaket om letestopp vil anslagsvis kunne føre til et samlet økonomisk tap på NZ\$15-38 milliarder frem til 2050. Det tilsvarer en akkumulert reduksjon i New Zealands bruttonasjonalprodukt (BNP) med 3-7 prosent frem til 2050. Det høyeste anslaget er lite reelt, ifølge notatet.

New Zealands andel av den globale oljeproduksjonen har siden 1990-årene vært mellom 0,02 til 0,08 prosent. Ifølge miljøkommissæren er det relativt kostbart å lete og utvinne olje og gass på New Zealands sokkel. Flere olje- og gasselskaper forlot sokkelen etter fallet i oljeprisene globalt i 2014 før forbudet om leteboring ble vedtatt.